

เอกสารประกอบการพิจารณา

ร่างข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
เพิ่มเติม (Supplement) จาก อ.พ. 15/2563

อ.พ. 16/2563 สมัยประชุมสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง

อ.พ. 16/2563

สมัยประชุมสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง

อ.พ. 15/2563

สมัยประชุมสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง

สำนักวิชาการ
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๒๐๗๐-๒

ร่างข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร

(ฉบับที่ ..) พ.ศ.

(นายอนันต์ ผลอำนวย เป็นผู้เสนอ) และ

(นายศุภชัย ใจสมุทร และพันเอก เศรษฐพงศ์ มะลิสวรรณ เป็นผู้เสนอ)

เพิ่มเติม (Supplement) จาก อ.พ. 15/2563

คำนำ

เอกสารประกอบการพิจารณา (อ.พ.) นี้ จัดทำขึ้นเพื่อประโยชน์ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญ ร่างพระราชบัญญัติ ญัตติขอแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ พระราชกำหนด ญัตติ หรือหนังสือสัญญา ระหว่างประเทศ ที่เข้าสู่การประชุมของสภาผู้แทนราษฎร และที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภา โดยศึกษา รวบรวม และวิเคราะห์ข้อมูล สถิติ ข้อเท็จจริง บทความทางวิชาการ และ/หรืองานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นข้อมูลเบื้องต้น ให้กับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา กรรมการ และบุคคลในวงงานรัฐสภา ใช้ในการประกอบการพิจารณา ตลอดจนเป็นข้อมูลอ้างอิงสำหรับผู้สนใจทั่วไป

สำนักวิชาการ

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ผู้รับผิดชอบ

นายมานิช อินทนิม

นายทรงศักดิ์ สุระคำแหง

ผู้จัดทำและรับผิดชอบ

นายแดนชัย ไชวิเศษ

นางสาวพิรุวรรณ กิติคุณ

นางสาวอุษณีย์ อินทองช่วย

นางสาวเปรมฤดี วงศ์สาคร

นางเมฆาพร กาญจนินทุ

ผู้อำนวยการสำนักวิชาการ

ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานบริการวิชาการ 1

นิติกรชำนาญการพิเศษ

วิทยากรชำนาญการพิเศษ

เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน

เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน

เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน

กรกฎาคม 2563

บทสรุปสำหรับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

จากสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ที่เกิดขึ้นในหลายประเทศทั่วโลกรวมทั้งประเทศไทย และมีผู้ติดเชื้อที่ต้องเข้ารับการรักษาพยาบาลและเสียชีวิตจำนวนมาก อีกทั้งยังเป็นโรคที่สามารถติดต่อได้ง่ายและยังไม่มีแนวทางการรักษาที่ชัดเจน ทำให้องค์การอนามัยโลกประกาศให้เป็นภาวะการณั้แพร่ระบาดใหญ่ทั่วโลก และให้นำมาตรการเว้นระยะห่างทางสังคม (social distancing) ที่เข้มข้นมาใช้เพื่อควบคุมการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 การนำมาตรการเว้นระยะห่างทางสังคมมาใช้ตามคำแนะนำขององค์การอนามัยโลกได้ส่งผลกระทบต่อการทำงานของหน่วยงานราชการต่าง ๆ รวมถึงการประชุมของสภาผู้แทนราษฎรที่ผู้เข้าร่วมประชุมทุกคนดำเนินการประชุมร่วมกันในสถานที่เดียวกัน

อย่างไรก็ตาม รัฐสภาของหลายประเทศมีการปรับเปลี่ยนการดำเนินการประชุมของสภาผู้แทนราษฎรเพื่อรับมือกับสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 โดยคำนึงถึงการเว้นระยะห่างทางสังคมด้วยการดำเนินการประชุมทางไกลผ่านระบบวิดีโอคอนเฟอเรนซ์ (video conference) แต่ในอีกหลายประเทศก็ยังคงมีการดำเนินการประชุมของสภาผู้แทนราษฎรตามปกติ เนื่องจากมีข้อบังคับเรื่องการแสดงตนของผู้อภิปรายและการลงคะแนน แต่ในห้วงประชุมสภาของแต่ละประเทศจะจัดที่นั่งของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรให้มีการเว้นระยะห่างอย่างน้อย 1 ที่นั่ง ในขณะที่บางประเทศได้มีเกณฑ์การเลือกผู้เข้าร่วมการประชุมเฉพาะผู้มีส่วนสำคัญในการประชุมหรือผู้ที่ต้องอภิปราย ส่วนสมาชิกที่เหลือจะให้เข้าร่วมการประชุมทางไกลผ่านระบบวิดีโอคอนเฟอเรนซ์ และการลงคะแนนจะใช้วิธีลงคะแนนผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์โดยไม่ใช้บัตร

สำหรับประเทศไทย แม้ว่าภาครัฐจะเห็นถึงความสำคัญและความจำเป็นในการดำเนินการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ตามมาตรการเว้นระยะห่างทางสังคม โดยมีการประกาศใช้พระราชกำหนดว่าด้วยการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2563 แต่กฎหมายดังกล่าวมิได้ครอบคลุมถึงการประชุมของสภาผู้แทนราษฎร รวมถึงการประชุมของคณะกรรมการ เนื่องจากมาตรา 5 ของพระราชกำหนดว่าด้วยการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2563 ไม่ใช่บังคับแก่ (1) การประชุมของสภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา และรัฐสภา ดังนั้น การดำเนินการประชุมของสภาผู้แทนราษฎร รวมถึงการประชุมของคณะกรรมการ จึงยังคงเป็นไปตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2562

สำหรับคณะกรรมการซึ่งมีหน้าที่กระทำการ พิจารณาสอบสวนข้อเท็จจริง หรือศึกษาเรื่องใด ๆ และรายงานให้สภาทราบตามระยะเวลาที่สภากำหนด ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2562 และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 นั้น ต้องดำเนินการประชุมเพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวสำเร็จลุล่วงลง

ดังนั้น การดำเนินการประชุมของคณะกรรมการผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์เพื่อรองรับมาตรการเว้นระยะห่างทางสังคม จึงเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่จะสนับสนุนให้การดำเนินการประชุมของคณะกรรมการสามารถบรรลุผลดังกล่าวดำเนินไปได้ โดยควรให้ความสำคัญกับการศึกษาแนวทางแก้ไขข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2562 หมวด 5 โดยเฉพาะข้อ 92 ที่กำหนดเกี่ยวกับองค์ประชุมของคณะกรรมการ และข้อ 96 ที่กำหนดเกี่ยวกับการรายงานของคณะอนุกรรมการต่อที่ประชุมคณะกรรมการ เนื่องจากเป็นส่วนที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการดำเนินการประชุมของคณะกรรมการโดยตรง โดยผู้เข้าร่วมการประชุมจำเป็นต้องยึดถือและปฏิบัติตามข้อบังคับที่วางไว้อย่างเคร่งครัด เพื่อให้การประชุมของคณะกรรมการสามารถดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย ราบรื่น ถูกต้อง และเหมาะสมต่อไป

เอกสารประกอบการพิจารณา

สารบัญ

	หน้า
บทสรุปสำหรับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร	ก
ส่วนที่ 1	
- หลักการและเหตุผลของร่างข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (นายอนันต์ ผลอำนวย เป็นผู้เสนอ)	1
- บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (นายอนันต์ ผลอำนวย เป็นผู้เสนอ)	2
- สรุปสาระสำคัญของร่างข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (นายอนันต์ ผลอำนวย เป็นผู้เสนอ)	3
- หลักการและเหตุผลของร่างข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (นายศุภชัย ใจสมุทร และพันเอก เศรษฐพงษ์ มะลิสวรรณ เป็นผู้เสนอ)	4
- บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (นายศุภชัย ใจสมุทร และพันเอก เศรษฐพงษ์ มะลิสวรรณ เป็นผู้เสนอ)	5
- สรุปสาระสำคัญของร่างข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (นายศุภชัย ใจสมุทร และพันเอก เศรษฐพงษ์ มะลิสวรรณ เป็นผู้เสนอ)	6
- ตารางเปรียบเทียบข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2562 กับ ร่างข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร (ฉบับที่..) พ.ศ.	7
ส่วนที่ 2	
บทวิเคราะห์	12
ส่วนที่ 3	
ข้อมูลประกอบการพิจารณา	15
- สภาฯ อังกฤษเริ่มประชุมออนไลน์: พัฒนาการใหม่ในยุค covid-19	15
- ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศกับการประชุมคณะรัฐมนตรี	19
- มาตรฐานการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์	22

ส่วนที่ 1

หลักการและเหตุผลของ
ร่างข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร (ฉบับที่ ..)

พ.ศ.

(นายอนันต์ ผลอำนาจ เป็นผู้เสนอ)

หลักการ

เพิ่มเติมข้อ 92/1 และข้อ 96 วรรคสี่แห่งข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2562 โดยกำหนดให้การประชุมคณะกรรมการมาธิการและคณะอนุกรรมการสามารถใช้วิธีการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ได้

เหตุผล

โดยที่ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2562 ยังไม่เปิดช่องให้การประชุมคณะกรรมการมาธิการสามารถดำเนินการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ให้มีผลบังคับใช้ตามกฎหมายได้ ประกอบกับในปัจจุบันได้เกิดสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (covid-19) การเว้นระยะห่างทางสังคม (Social Distancing) จึงเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (covid-19) ลดลงได้ ส่งผลให้การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการในการประชุมไม่สามารถกระทำได้ด้วยข้อจำกัดด้านกฎหมาย ดังนั้น จึงสมควรแก้ไขข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2562 เพื่อกำหนดให้คณะกรรมการและคณะอนุกรรมการสามารถใช้วิธีการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ได้

บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ
ของร่างข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร (ฉบับที่ ..)

พ.ศ.

(นายอนันต์ ผลอำนวย เป็นผู้เสนอ)

1. โดยที่ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2562 ยังไม่เปิดช่องให้การประชุมคณะกรรมการสามารถดำเนินการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ให้มีผลบังคับใช้ตามกฎหมายได้ ประกอบกับในปัจจุบันได้เกิดสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (covid-19) การเว้นระยะห่างทางสังคม (social distancing) จึงเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (covid-19) ลดลงได้ ส่งผลให้การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการในการประชุมไม่สามารถกระทำได้ด้วยข้อจำกัดด้านกฎหมาย ดังนั้น จึงสมควรแก้ไขข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2562 เพื่อกำหนดให้คณะกรรมการและคณะอนุกรรมการสามารถใช้วิธีการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ได้

2. เพิ่มบทบัญญัติในข้อ 92/1 แห่งข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2562 โดยกำหนดให้ในกรณีเหตุอันสมควรที่ทำให้คณะกรรมการไม่สามารถจัดการประชุมคณะกรรมการในสถานที่เดียวกันได้ ประธานคณะกรรมการจะกำหนดให้จัดการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์เพื่อให้ผู้เข้าร่วมประชุมสามารถปรึกษาหารือและแสดงความคิดเห็นระหว่างกันได้ โดยมีมาตรฐานการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ต้องดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการตามระเบียบที่ประธานสภาผู้แทนราษฎรกำหนด ทั้งนี้ การประชุมคณะกรรมการด้วยวิธีการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ให้ถือว่าเป็นการประชุมคณะกรรมการตามข้อ 92 แห่งข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2562 โดยให้นับกรรมการซึ่งแสดงตนเข้าร่วมประชุมเป็นผู้มาประชุมและเป็นองค์ประชุม (ร่างข้อ 3 วรรคหนึ่งและวรรคสอง)

3. แก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2562 ข้อ 96 โดยเพิ่มเติมบทบัญญัติในวรรคสี่ เพื่อให้ให้นำการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์มาใช้บังคับกับการประชุมคณะอนุกรรมการโดยอนุโลม (ร่างข้อ 4)

สรุปสาระสำคัญ

ร่าง

ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร (ฉบับที่ ..)

พ.ศ.

(นายอนันต์ ผลอำนวย เป็นผู้เสนอ)

1. ชื่อร่าง

“ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร (ฉบับที่ ..) พ.ศ.” (ร่างข้อ 1)

2. วันที่ใช้บังคับ

ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป (ร่างข้อ 2)

3. การจัดการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ของคณะกรรมการธิการ

ในกรณีมีเหตุอันควรที่ทำให้คณะกรรมการธิการไม่สามารถจัดการประชุมคณะกรรมการธิการในสถานที่เดียวกันได้ ประธานคณะกรรมการธิการจะกำหนดให้จัดการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์เพื่อให้ผู้เข้าร่วมประชุมสามารถปรึกษาหารือและแสดงความคิดเห็นระหว่างกันก็ได้ โดยมีมาตรฐานการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ทั้งนี้ ต้องดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการตามระเบียบที่ประธานสภากำหนด

การประชุมคณะกรรมการธิการด้วยการจัดการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ดังกล่าว ให้ถือว่าเป็นการประชุมคณะกรรมการตามข้อ 92 แห่งข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2562 โดยให้นับกรรมการซึ่งแสดงตนเข้าร่วมประชุมเป็นผู้มาประชุมและเป็นองค์ประชุม (ร่างข้อ 3 ให้เพิ่มความเป็นข้อ 92/1)

4. การจัดการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ของคณะอนุกรรมการ

ให้นำบทบัญญัติในข้อ 92/1 มาใช้บังคับกับการประชุมคณะอนุกรรมการโดยอนุโลม (ร่างข้อ 4)

หลักการและเหตุผลของ
ร่างข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร (ฉบับที่ ..)

พ.ศ.

(นายศุภชัย ใจสมุทร และพันเอก เศรษฐพงษ์ มะลิสวรรณ เป็นผู้เสนอ)

หลักการ

เพิ่มเติมข้อ 92/1 และข้อ 96 วรรคสี่แห่งข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2562 โดยกำหนดให้การประชุมคณะกรรมการธิการและคณะอนุกรรมการธิการสามารถใช้วิธีการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ได้

เหตุผล

โดยที่ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2562 ยังไม่เปิดช่องให้การประชุมคณะกรรมการธิการสามารถดำเนินการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ให้มีผลบังคับใช้ตามกฎหมายได้ ประกอบกับในปัจจุบันได้เกิดสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (covid-19) การเว้นระยะห่างทางสังคม (Social Distancing) จึงเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (covid-19) ลดลงได้ ส่งผลให้การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการธิการและคณะอนุกรรมการธิการในการประชุมไม่สามารถกระทำได้ด้วยข้อจำกัดด้านกฎหมาย ดังนั้น จึงสมควรแก้ไขข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2562 เพื่อกำหนดให้คณะกรรมการธิการและคณะอนุกรรมการธิการสามารถใช้วิธีการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ได้

บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ
ของร่างข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร (ฉบับที่ ..)

พ.ศ.

(นายศุภชัย ใจสมุทร และพันเอก เศรษฐพงษ์ มะลิสวรรณ เป็นผู้เสนอ)

1. โดยที่ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2562 ยังไม่เปิดช่องให้การประชุม คณะกรรมการสามารถดำเนินการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ให้มีผลบังคับใช้ตามกฎหมายได้ ประกอบกับในปัจจุบันได้เกิดสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (covic-19) การเว้นระยะห่างทางสังคม (social distancing) จึงเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (covid-19) ลดลงได้ ส่งผลให้การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการ ในการประชุมไม่สามารถกระทำได้ด้วยข้อจำกัดด้านกฎหมาย ดังนั้น จึงสมควรแก้ไขข้อบังคับการประชุม สภาผู้แทนราษฎรพ.ศ. 2562 เพื่อกำหนดให้คณะกรรมการและคณะอนุกรรมการสามารถใช้วิธีการ ประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ได้

2. เพิ่มบทบัญญัติในข้อ 92/1 แห่งข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2562 โดยกำหนดให้ในกรณีมีเหตุจำเป็นและสมควรที่ทำให้คณะกรรมการไม่สามารถจัดการประชุม คณะกรรมการในสถานที่เดียวกันได้ ประธานคณะกรรมการจะกำหนดให้จัดการประชุมผ่านสื่อ อิเล็กทรอนิกส์เพื่อให้ผู้เข้าร่วมประชุมสามารถปรึกษาหารือและแสดงความคิดเห็นระหว่างกันได้ โดยมี มาตรฐานการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ต้องดำเนินการตามหลักเกณฑ์ และวิธีการตามระเบียบที่ประธานสภาผู้แทนราษฎรกำหนด ทั้งนี้ การประชุมคณะกรรมการด้วยวิธีการ ประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ให้ถือว่าเป็นการประชุมคณะกรรมการตามข้อ 92 แห่งข้อบังคับ การประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2562 โดยให้นับกรรมการซึ่งแสดงตนเข้าร่วมประชุมเป็นผู้มาประชุม และเป็นองค์ประชุม (ร่างข้อ 3 วรรคหนึ่งและวรรคสอง)

3. แก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2562 ข้อ 96 โดยเพิ่มเติม บทบัญญัติในวรรคสี่ เพื่อให้ให้นำการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์มาใช้บังคับกับการประชุมคณะอนุกรรมการ โดยอนุโลม (ร่างข้อ 4)

สรุปสาระสำคัญ

ร่าง

ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร (ฉบับที่ ..)

พ.ศ.

(นายศุภชัย ใจสมุทร และพันเอก เศรษฐพงษ์ มะลิสวรรณ เป็นผู้เสนอ)

1. ชื่อร่าง

“ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร (ฉบับที่ ..) พ.ศ.” (ร่างข้อ 1)

2. วันที่ใช้บังคับ

ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป (ร่างข้อ 2)

3. การจัดการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ของคณะกรรมการ

ในกรณีมีอันจำเป็นและสมควรที่ทำให้คณะกรรมการไม่สามารถจัดการประชุมคณะกรรมการในสถานที่เดียวกันได้ ประธานคณะกรรมการจะกำหนดให้จัดการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์เพื่อให้ผู้เข้าร่วมประชุมสามารถปรึกษาหารือและแสดงความคิดเห็นระหว่างกันก็ได้ โดยมีมาตรฐานการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ทั้งนี้ ต้องดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการตามระเบียบที่ประธานสภากำหนด

การประชุมคณะกรรมการด้วยการจัดการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ดังกล่าว ให้ถือว่าเป็นการประชุมคณะกรรมการตามข้อ 92 แห่งข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2562 โดยให้นับกรรมการซึ่งแสดงตนเข้าร่วมประชุมเป็นผู้มาประชุมและเป็นองค์ประชุม (ร่างข้อ 3 ให้เพิ่มความเป็นข้อ 92/1)

4. การจัดการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ของคณะอนุกรรมการ

ให้นำบทบัญญัติในข้อ 92/1 มาใช้บังคับกับการประชุมคณะอนุกรรมการโดยอนุโลม (ร่างข้อ 4)

ตารางเปรียบเทียบข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2562 กับ
ร่างข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร (ฉบับที่..) พ.ศ.

<p>ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2562</p>	<p>ร่าง ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร (ฉบับที่..) พ.ศ. (นายอนันต์ ผลอำนวย เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่าง ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร (ฉบับที่..) พ.ศ. (นายศุภชัย ใจสมุทร และพันเอก เศรษฐพงษ์ มะลิสวรรณ เป็นผู้เสนอ)</p>
	<p>ร่าง ข้อบังคับ การประชุมสภาผู้แทนราษฎร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 128 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 สภาผู้แทนราษฎร จึงตราข้อบังคับการประชุมของสภาผู้แทนราษฎรขึ้นไว้ดังต่อไปนี้ ข้อ 1 ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร (ฉบับที่..) พ.ศ.” ข้อ 2 ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป</p>	<p>ร่าง ข้อบังคับ การประชุมสภาผู้แทนราษฎร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 128 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 สภาผู้แทนราษฎร จึงตราข้อบังคับการประชุมของสภาผู้แทนราษฎรขึ้นไว้ดังต่อไปนี้ ข้อ 1 ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร (ฉบับที่..) พ.ศ.” ข้อ 2 ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป</p>

<p>ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2562</p>	<p>ร่าง ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร (ฉบับที่..) พ.ศ. (นายอนันต์ ผลอำนวย เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่าง ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร (ฉบับที่..) พ.ศ. (นายศุภชัย ใจสมุทร และพันเอก เศรษฐพงศ์ มะลิสุวรรณ เป็นผู้เสนอ)</p>
<p>ข้อ 92 การประชุมคณะกรรมการ ต้องมี กรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวน กรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ จึงจะเป็นองค์ประชุม เว้นแต่ในการประชุมคณะกรรมการที่จะมีการลงมติ ในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อย กว่ากึ่งหนึ่งของกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ การนัดประชุมคณะกรรมการนอกจากครั้งแรก ให้ทำเป็นหนังสือลงลายมือชื่อเลขานุการคณะกรรมการ หรือผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนเลขานุการคณะกรรมการก็ได้</p>	<p>ข้อ 3 ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นข้อ 92/1 แห่งข้อบังคับ การประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2562 “ข้อ 92/1 ในกรณีมีเหตุอันสมควรที่ทำให้ คณะกรรมการ ไม่สามารถจัดการประชุมคณะกรรมการ ในสถานที่เดียวกันได้ ประธานคณะกรรมการจะกำหนด ให้จัดการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์เพื่อให้ผู้เข้าร่วม</p>	<p>ข้อ 3 ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นข้อ 92/1 แห่ง ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2562 “ข้อ 92/1 ในกรณีมีเหตุอันจำเป็นและสมควรที่ทำ ให้คณะกรรมการไม่สามารถจัดการประชุมคณะกรรมการ ในสถานที่เดียวกันได้ ประธานคณะกรรมการจะกำหนด ให้จัดการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์เพื่อให้ผู้เข้าร่วม</p>

<p>ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2562</p>	<p>ร่าง ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร (ฉบับที่..) พ.ศ. (นายอนันต์ ผลอำนวย เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่าง ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร (ฉบับที่..) พ.ศ. (นายศุภชัย ใจสมุทร และพันเอก เศรษฐพงษ์ มะลิสุวรรณ เป็นผู้เสนอ)</p>
<p>ข้อ 96 คณะกรรมาธิการมีอำนาจตั้งคณะอนุกรรมาธิการ เพื่อพิจารณาปัญหาอันอยู่ในหน้าที่และอำนาจของ คณะกรรมาธิการ เว้นแต่หน้าที่และอำนาจในการสอบหา ข้อเท็จจริง แล้วรายงานคณะกรรมาธิการภายในเวลา ที่คณะกรรมาธิการกำหนด</p>	<p><u>ประชุมสามารถปรึกษาหารือและแสดงความคิดเห็น ระหว่างกันก็ได้ โดยมีมาตรฐานการรักษาความมั่นคง ปลอดภัยของการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ทั้งนี้ ต้องดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการตามระเบียบ ที่ประธานสภากำหนด</u></p> <p>การประชุมคณะกรรมาธิการด้วยการจัดการประชุม ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ตามวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าเป็น การประชุมคณะกรรมาธิการตามข้อ 92 แห่งข้อบังคับ การประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2562 โดยให้นับ กรรมาธิการซึ่งแสดงตนเข้าร่วมประชุมเป็นผู้มาประชุม และเป็นองค์ประชุม”</p>	<p><u>ประชุมสามารถปรึกษาหารือและแสดงความคิดเห็น ระหว่างกันก็ได้ โดยมีมาตรฐานการรักษาความมั่นคง ปลอดภัยของการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ทั้งนี้ ต้องดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการตามระเบียบ ที่ประธานสภากำหนด</u></p> <p>การประชุมคณะกรรมาธิการด้วยการจัดการประชุม ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ตามวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าเป็น การประชุมคณะกรรมาธิการตามข้อ 92 แห่งข้อบังคับ การประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2562 โดยให้นับ กรรมาธิการซึ่งแสดงตนเข้าร่วมประชุมเป็นผู้มาประชุม และเป็นองค์ประชุม”</p>

<p>ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2562</p>	<p>ร่าง ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร (ฉบับที่..) พ.ศ. (นายอนันต์ ผลอำนวย เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่าง ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร (ฉบับที่..) พ.ศ. (นายศุภชัย ใจสมุทร และพันเอก เศรษฐพงศ์ มะลิสุวรรณ เป็นผู้เสนอ)</p>
<p>ในกรณีที่คณะอนุกรรมการกระทำกิจการ หรือ ศึกษาเรื่องใดไม่เสร็จภายในเวลาที่กำหนด ให้ประธาน คณะอนุกรรมการขออนุญาตขยายเวลาต่อที่ประชุม คณะกรรมการ</p> <p>คณะอนุกรรมการแต่ละคณะประกอบด้วย อนุกรรมการมีจำนวนไม่เกินสิบคน โดยให้ตั้งจาก บุคคลที่เป็นกรรมการในคณะนั้นมีจำนวนไม่น้อยกว่า หนึ่งในห้าของจำนวนอนุกรรมการทั้งหมด จำนวน นอกจากนั้นให้ที่ประชุมเลือกจากรายชื่อที่กรรมการ เสนอ ทั้งนี้ ประธานคณะอนุกรรมการต้องตั้งจาก บุคคลที่เป็นกรรมการในคณะนั้น</p>	<p>ข้อ 4 ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสี่ของข้อ 96 แห่งข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2562” “ให้นำบทบัญญัติในข้อ 92/1 มาใช้บังคับกับ การประชุมคณะอนุกรรมการโดยอนุโลม”</p>	<p>ข้อ 4 ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสี่ของข้อ 96 แห่งข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2562” “ให้นำบทบัญญัติในข้อ 92/1 มาใช้บังคับกับ การประชุมคณะอนุกรรมการโดยอนุโลม”</p>

<p>ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2562</p>	<p>ร่าง ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร (ฉบับที่..) พ.ศ. (นายอนันต์ ผลอำนวย เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่าง ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร (ฉบับที่..) พ.ศ. (นายศุภชัย ใจสมุทร และพันเอก เศรษฐพงศ์ มะลิสวรรณ เป็นผู้เสนอ)</p>
	<p>ข้อ 5 ให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรรักษาการ ตามข้อบังคับนี้</p> <p>ประกาศ ณ วันที่ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๓</p> <p>(นายชวน หลีกภัย) ประธานสภาผู้แทนราษฎร</p>	<p>ข้อ 5 ให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรรักษาการ ตามข้อบังคับนี้</p> <p>ประกาศ ณ วันที่ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๓</p> <p>(นายชวน หลีกภัย) ประธานสภาผู้แทนราษฎร</p>

ส่วนที่ 2

บทวิเคราะห์

จากสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ที่เกิดขึ้นในหลายประเทศทั่วโลก รวมทั้งประเทศไทย และมีผู้ติดเชื้อที่ต้องเข้ารับการรักษาพยาบาลและเสียชีวิตจำนวนมาก อีกทั้งยังเป็นโรคที่สามารถติดต่อได้ง่ายและยังไม่มีแนวทางการรักษาที่ชัดเจน ทำให้องค์การอนามัยโลกประกาศให้เป็นภาวะการแพร่ระบาดใหญ่ทั่วโลก และให้นำมาตรการเว้นระยะห่างทางสังคม (social distancing) ที่เข้มข้นมาใช้เพื่อควบคุมการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 การนำมาตรการเว้นระยะห่างทางสังคมมาใช้ตามคำแนะนำขององค์การอนามัยโลกได้ส่งผลกระทบต่อการทำงานของหน่วยงานราชการต่าง ๆ รวมถึงการประชุมของรัฐสภาที่ผู้เข้าร่วมประชุมทุกคนดำเนินการประชุมร่วมกันในสถานที่เดียวกัน

อย่างไรก็ตาม รัฐสภาของหลายประเทศมีการปรับเปลี่ยนการดำเนินการประชุมของรัฐสภาเพื่อรับมือกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 โดยคำนึงถึงการเว้นระยะห่างทางสังคมด้วยการดำเนินการประชุมทางไกลผ่านระบบวิดีโอคอนเฟอเรนซ์ (video conference) ซึ่งสามารถพบในการประชุมกรรมการกิจการเกือบทุกประเทศ โดยแต่ละประเทศจะเลือกระบบที่ใช้ต่างกันขึ้นอยู่กับพิจารณาถึงความเหมาะสมกับรัฐสภาของตน เช่น ประเทศฝรั่งเศสเลือกใช้ระบบ Zoom ประเทศอาร์เจนตินาใช้ระบบ WebEx ประเทศนอร์เวย์ใช้ระบบ Skype ประเทศฟิลิปปินส์ใช้ระบบ Zoom และระบบ Viber เป็นต้น

แต่ในอีกหลายประเทศก็ยังคงมีการดำเนินการประชุมของรัฐสภาตามปกติ เนื่องจากมีข้อบังคับเรื่องการแสดงตนของผู้อภิปรายและการลงคะแนน โดยในห้องประชุมสภาของแต่ละประเทศจะจัดที่นั่งของสมาชิกรัฐสภาให้มีการเว้นระยะห่างอย่างน้อย 1 ที่นั่ง เช่น ประเทศออสเตรเลีย ประเทศเบลเยียม ประเทศเยอรมนี ประเทศแคนาดา ประเทศอิสราเอล ประเทศจาเมกา ประเทศนอร์เวย์ ประเทศตุรกี เป็นต้น

ในบางประเทศ เช่น ประเทศอังกฤษ ได้มีเกณฑ์การเลือกผู้เข้าร่วมการประชุมเฉพาะผู้มีส่วนสำคัญในการประชุมหรือผู้ที่ต้องอภิปราย ส่วนสมาชิกที่เหลือจะให้เข้าร่วมการประชุมทางไกลผ่านระบบวิดีโอคอนเฟอเรนซ์ (video conference) และในการลงคะแนนจะใช้วิธีลงคะแนนผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์โดยไม่ใช้บัตร เช่น การส่งอีเมล สำหรับการประชุมกรรมการส่วนใหญ่จะใช้การประชุมแบบออนไลน์ เป็นต้น¹

สำหรับประเทศไทย แม้ว่าภาครัฐจะเห็นถึงความสำคัญและความจำเป็นในการดำเนินการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ตามมาตรการเว้นระยะห่างทางสังคม โดยมีการประกาศใช้พระราชกำหนดว่าด้วยการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2563 แต่กฎหมายดังกล่าวมิได้ครอบคลุมถึงการประชุมของ

¹ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, สำนักองค์การรัฐสภาระหว่างประเทศ, กลุ่มงานกิจการพิเศษ. (ม.ป.ป.). การประชุมของรัฐสภาต่างประเทศในช่วงการระบาดของไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ (COVID-19). สืบค้น 8 มิถุนายน 2563 จาก https://www.parliament.go.th/ewtadmin/ewt/parliament_parcy/ewt_dl_link.php?nid=67564&filename=thai_national_assembly

สภาผู้แทนราษฎร รวมถึงการประชุมของคณะกรรมการ เนื่องจากมาตรา 5 ของพระราชกำหนดว่าด้วยการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2563 ไม่ใช่บังคับแก่ (1) การประชุมของสภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา และรัฐสภา (2) การประชุมเพื่อจัดทำคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาล (3) การประชุมเพื่อดำเนินการตามกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างของส่วนราชการ ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน และหน่วยงานอื่นของรัฐ และ (4) การประชุมอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง²

ดังนั้น การดำเนินการประชุมของสภาผู้แทนราษฎร รวมถึงการประชุมของคณะกรรมการ จึงยังคงเป็นไปตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2562 โดยข้อบังคับดังกล่าวได้ตราขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 (มาตรา 128) เพื่อใช้บังคับและควบคุมให้การประชุมดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย โดยสาระสำคัญของข้อบังคับการประชุมจะกำหนดเกี่ยวกับเรื่อง การเลือกและการปฏิบัติหน้าที่ของประธานสภา รองประธานสภา เรื่องหรือกิจการอันเป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการสามัญแต่ละชุด การปฏิบัติหน้าที่และองค์ประชุมของคณะกรรมการ วิธีการประชุม การเสนอและพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญและร่างพระราชบัญญัติ การเสนอญัตติ การปรึกษา การอภิปราย การลงมติ การบันทึกการลงมติ การเปิดเผยการลงมติ การตั้งกระทู้ถาม การเปิดอภิปรายทั่วไป การรักษาระเบียบและความเรียบร้อย และการอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อดำเนินการตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ

ทั้งนี้ ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2562 มีจำนวน 11 หมวด ประกอบด้วย หมวด 1 การเลือกประธานสภาและรองประธานสภา หมวด 2 หน้าที่และอำนาจของประธานสภา รองประธานสภา และหน้าที่ของเลขาธิการ หมวด 3 คณะกรรมการประสานงาน หมวด 4 การประชุม หมวด 5 กรรมการ หมวด 6 การเสนอและการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ หมวด 7 การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่รัฐสภามีมติเห็นชอบให้พิจารณาต่อไป หมวด 8 กระทู้ถาม หมวด 9 การเปิดอภิปรายทั่วไป หมวด 10 การรักษาระเบียบและความเรียบร้อย และหมวด 11 บทสุดท้าย³

สำหรับคณะกรรมการซึ่งมีหน้าที่กระทำการ พิจารณาขอหาข้อเท็จจริง หรือศึกษาเรื่องใด ๆ และรายงานให้สภาทราบตามระยะเวลาที่สภากำหนด ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2562 และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 129 ที่บัญญัติว่า “สภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภามีอำนาจเลือกสมาชิกของแต่ละสภา ตั้งเป็นคณะกรรมการสามัญ และมีอำนาจเลือกบุคคลผู้เป็นสมาชิกหรือมิได้เป็นสมาชิก ตั้งเป็นคณะกรรมการวิสามัญ หรือคณะกรรมการร่วมกันตามมาตรา 137 เพื่อกระทำการ พิจารณาขอหาข้อเท็จจริง หรือศึกษาเรื่องใด ๆ และรายงานให้สภาทราบตามระยะเวลาที่สภากำหนด” นั้น ต้องดำเนินการประชุมเพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวสำเร็จลุล่วงลง

² “พระราชกำหนดว่าด้วยการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2563” (19 เมษายน 2563). *ราชกิจจานุเบกษา*, เล่ม 137 ตอนที่ 30 ก, น. 21.

³ “ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2562” (29 สิงหาคม 2562). *ราชกิจจานุเบกษา*, เล่ม 136 ตอนพิเศษ 216 ง, น. 23-59.

ดังนั้น การดำเนินการประชุมของคณะกรรมการผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์เพื่อรองรับมาตรการเว้นระยะห่างทางสังคม จึงเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่จะสนับสนุนให้การดำเนินการประชุมของคณะกรรมการสามารถบรรลุผลดังกล่าวได้ โดยควรให้ความสำคัญกับการศึกษาแนวทางแก้ไขข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2562 หมวด 5 โดยเฉพาะข้อ 92 ที่กำหนดเกี่ยวกับองค์ประชุมของคณะกรรมการ และข้อ 96 ที่กำหนดเกี่ยวกับการรายงานของคณะอนุกรรมการต่อที่ประชุมคณะกรรมการ เนื่องจากเป็นส่วนที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการดำเนินการประชุมของคณะกรรมการ โดยผู้เข้าร่วมการประชุมจำเป็นต้องยึดถือและปฏิบัติตามข้อบังคับที่วางไว้อย่างเคร่งครัด เพื่อให้การประชุมของคณะกรรมการสามารถดำเนินไปด้วยความเป็นระเบียบเรียบร้อย ถูกต้อง และเหมาะสมต่อไป

ส่วนที่ 3

ข้อมูลประกอบการพิจารณา

สภาฯ อังกฤษเริ่มประชุมออนไลน์: พัฒนาการใหม่ในยุค covid-19¹

ความเป็นมา

สถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส Covid-19 ในสหราชอาณาจักรมีความรุนแรงไม่แตกต่างไปจากประเทศอื่น ๆ ในภูมิภาคยุโรป โดยมีผู้ป่วยยืนยัน ณ วันที่ 11 พฤษภาคม 2563 จำนวนมากถึง 223,060 คน และเสียชีวิตแล้ว 32,065 คน และจากการประกาศปิดประเทศ (Lockdown) ของรัฐบาลในคืนวันที่ 23 มีนาคม 2563 ส่งผลให้ประชาชนต้องกักตัวเอง (confined) อยู่ในบ้าน และยุติกิจกรรมทางสังคมรวมทั้งเว้นระยะห่างระหว่างกัน (social distancing)

การจะออกนอกบ้านจึงต้องอาศัยเหตุผลเฉพาะที่รัฐบาลกำหนดเท่านั้น กล่าวคือเพื่อการแสวงหาปัจจัยที่จำเป็นต่อการดำรงชีพ หรือการรับบริการทางการแพทย์ สำหรับการเดินทางออกนอกเคหสถานเพื่อการทำงาน จะได้รับอนุญาตเฉพาะงานที่ไม่อาจทำที่บ้านได้เท่านั้น และเมื่ออยู่ภายใต้เงื่อนไขการเดินทางออกนอกบ้านได้ รัฐบาลจึงต้องประกาศห้ามปฏิสัมพันธ์เกินสองคนในพื้นที่สาธารณะ มาตรการที่เข้มงวดเช่นนี้ไม่เพียงส่งผลกระทบต่อชีวิตและการทำงานประชาชนโดยทั่วไปเท่านั้น แต่ยังส่งผลต่อวิธีการทำงานของคณะรัฐมนตรีรวมถึงรัฐสภาแห่งสหราชอาณาจักรอีกด้วย

ทั้งนี้ เพื่อการขจัดปัจจัยเสี่ยงใด ๆ ที่อาจเกิดขึ้นพร้อมกับการเดินทางประเทศไปอย่างต่อเนื่อง การดำเนินตามมาตรการเว้นระยะห่างระหว่างบุคคล (social distancing) รวมถึงมาตรการปฏิบัติงานที่บ้าน (work from home) จึงเป็นวิถีทางที่ดีที่สุดที่รัฐบาลและสภาผู้แทนราษฎรอังกฤษ (หรือรู้จักในชื่อว่า สภาสามัญ (House of commons) โดยสภาสามัญมีชื่ออย่างเป็นทางการว่า คณะสามัญขุนผู้ทรงเกียรติแห่งสหราชอาณาจักรบริเตนใหญ่และไอร์แลนด์เหนือในที่ประชุมรัฐสภา) เลือกใช้

ดังเห็นได้จากการประชุมคณะรัฐมนตรีซึ่งถูกจัดขึ้นผ่านระบบออนไลน์เป็นครั้งแรกในวันที่ 31 มีนาคม 2563 และนายบอริส จอห์นสัน นายกรัฐมนตรี ได้โพสต์ผ่านทวิตเตอร์ของเขาว่า

“เข้านี้ฉันเป็นประธานที่ประชุมคณะรัฐมนตรีดิจิทัลคนแรก”

พร้อมกับส่งข้อความต่อสาธารณะว่า

“#StayHomeSavelives”

¹ เพชรณพัฒน์ ศรีวุทธิยประภา. (11 พฤษภาคม 2563). สภาฯ อังกฤษเริ่มประชุมออนไลน์: พัฒนาการใหม่ในยุค covid-19. สืบค้น 11 มิถุนายน 2563 จาก <https://law.mfu.ac.th/law-news/law-detail/detail/News/6615.html>

ส่วนทางสภาผู้แทนราษฎรของอังกฤษ เซอร์ ลินด์ซีย์ ฮอยล์ ประธานสภาผู้แทนราษฎร (speaker) (Speaker เป็นชื่อเรียกตำแหน่งประธานสภาผู้แทนราษฎรของสหราชอาณาจักร และประเทศอื่น ๆ ในเครือจักรภพ เช่น แคนาดา ออสเตรเลีย ส่วนในวุฒิสภาหรือสภาขุนนาง (House of Lords) ของสหราชอาณาจักร ตำแหน่งประธานจะถูกเรียกแทนว่า Lord speaker) ได้ย้ำชัดตั้งแต่ช่วงปลายเดือนมีนาคมต่อเนื่องต้นเดือนเมษายนว่า

*“หากประเทศยังคงอยู่ในวิกฤตของโคโรนาไวรัสต่อไป
สภาผู้แทนราษฎรจะต้องสามารถปฏิบัติหน้าที่ต่อไปโดยใช้การประชุมเสมือนจริง (virtual)”*

ซึ่งเป็นไปตามที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจำนวนมากเห็นพ้องต้องกัน และแน่นอนว่าการประชุมตามข้อบังคับการประชุมสภา (standing orders) หรือจารีตปฏิบัติเดิมซึ่งมีระเบียบแบบแผนเฉพาะตัว ประกอบกับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเต็มสภามีจำนวนมากถึง 650 คน ย่อมไม่อาจทำให้การประชุมสภาผู้แทนราษฎรเกิดขึ้นภายใต้สถานการณ์นี้ได้ จึงเป็นที่มาของการออกระเบียบชั่วคราวกำหนดการประชุมแบบผสมผสาน (hybrid proceeding) ผนวกไว้ในข้อบังคับการประชุมสภา (standing orders) ซึ่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้ให้ความเห็นชอบเมื่อวันที่ 21 เมษายน 2563 ทั้งนี้ การกำหนดลักษณะการประชุมในรูปแบบดังกล่าว นับเป็นครั้งแรกในประวัติศาสตร์ 700 ปี นับตั้งแต่ก่อตั้งรัฐสภาแห่งสหราชอาณาจักร

สาระสำคัญเกี่ยวกับระเบียบสภาผู้แทนราษฎรว่าด้วยการประชุมแบบผสมผสาน (hybrid proceedings)

การประชุมแบบผสมผสาน (hybrid proceedings) จะอนุญาตให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสามารถเข้าร่วมการประชุมได้ ไม่ว่าจะเป็นการเข้าร่วมในห้องประชุม (Physical participation) หรือการเข้าร่วมประชุมทางไกลผ่านวิดีโอลิงก์ (Virtual participation) โดยจะเข้าร่วมได้ทั้งในวาระกระทู้ถามนายกรัฐมนตรี (PMQs) กระทู้ถามด่วน (Urgent questions) รวมถึงการเข้าร่วมรับฟังถ้อยแถลงของรัฐมนตรีที่มีต่อรัฐสภา (Ministerial statements)

สำหรับเอกสิทธิ์และความคุ้มกันในฐานะสมาชิกรัฐสภา (Parliamentary Privilege & Immunity) นั้น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจะได้รับอุปโภคสิทธิ์เช่นเดียวกัน ไม่ว่าจะเข้าร่วมประชุมในห้องประชุมสภา (chamber) หรือเข้าร่วมผ่านการประชุมทางไกล ทั้งนี้ ระเบียบสภาผู้แทนราษฎรว่าด้วยการประชุมแบบผสมผสาน (hybrid proceedings) มีสาระสำคัญ ดังนี้

1. วันและเวลาการประชุม

สภาผู้แทนราษฎรจะประชุมเฉพาะวันจันทร์ (ตั้งแต่เวลา 14.30 น.) วันอังคาร (ตั้งแต่เวลา 11.30 น.) และวันพฤหัสบดี (ตั้งแต่เวลา 11.30 น.)

2. การกำหนดวิธีการเข้าร่วมประชุม

ระเบียบฉบับนี้ให้อำนาจแก่ประธานสภาผู้แทนราษฎรในการกำหนดวิธีการเข้าร่วมประชุม ดังนี้

- การเข้าร่วมประชุมในห้องประชุม (Physical participation) ประธานสภาผู้แทนราษฎรมีอำนาจในการจำกัดจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่จะเข้าห้องประชุมในระยะเวลาหนึ่งระยะเวลาใดของการประชุม ซึ่งปัจจุบันประธานสภาผู้แทนราษฎรอนุญาตให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจำนวนไม่เกิน 50 คนสามารถเข้าร่วมประชุมในห้องประชุมได้ โดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจะต้องปฏิบัติตามมาตรการการเว้นระยะห่างระหว่างบุคคล (social distancing) อย่างเคร่งครัด ให้เปิดประตูห้องประชุมทิ้งไว้เพื่อหลีกเลี่ยงการสัมผัส และมีการติดตั้งหน้าจอจำนวนมากในห้องประชุมเพื่อให้มองเห็นเพื่อนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเสมือนห้องประชุมจริง

- การประชุมทางไกลผ่านวิดีโอลิงก์ (Virtual participation) ประธานสภาผู้แทนราษฎรเป็นผู้มีอำนาจกำหนดวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ในการเข้าร่วมการประชุม โดยเห็นชอบให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเข้าร่วมประชุมผ่านโปรแกรม zoom ซึ่งรองรับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจำนวนมากถึง 120 คน ทั้งนี้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่เข้าร่วมการประชุมจากบ้านจะต้องเคารพและปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับการประชุมเช่นเดียวกับการเข้าร่วมในห้องประชุม หากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรผู้ใดถูกเรียกให้พูดแต่ไม่ได้ยินหรือไม่เห็นภาพอันเกิดจากความขัดข้องทางเทคนิค สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรผู้นั้นไม่อาจแทรกขึ้นระหว่างการประชุม แต่จะได้รับสิทธิให้พูดในภายหลัง

- **คทาพิธีการ (Mace)** คทาพิธีการมีความสำคัญมากเพราะเป็นสัญลักษณ์แทนพระราชอำนาจของสมเด็จพระราชินีนาถเอลิซาเบธที่สองแห่งสหราชอาณาจักร หากไม่มีคทาพิธีการ รัฐสภาอังกฤษจะไม่สามารถดำเนินการประชุมหรือผ่านกฎหมายได้ ภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสซึ่งในความเป็นจริงสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจำนวนหนึ่งอยู่นอกอาคารที่ทำการอันเป็นที่ตั้งคทาพิธีการ แต่เพื่อเป็นการรักษาความต่อเนื่องของจารีตประเพณีของสภาผู้แทนราษฎร คทาพิธีการจะยังคงวางไว้บนโต๊ะตราบที่สภาผู้แทนราษฎรยังคงมีการประชุมพิจารณาอยู่

3. ขอบเขตการปฏิบัติหน้าที่ภายใต้การประชุมแบบผสมผสาน (hybrid proceedings)

- **การตั้งกระทู้ถาม** เพื่อซักถามนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีเกี่ยวกับภารกิจงานที่รัฐบาลรับผิดชอบตามข้อตกลงของพรรคการเมืองที่มีที่นั่งในสภาผู้แทนราษฎร กำหนดให้การตั้งกระทู้ถามนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีสามารถใช้เวลาในการตั้งและตอบกระทู้จำนวน 1 ชั่วโมง นับตั้งแต่เริ่มการประชุม

- **กระทู้ถามด่วน** ภายใต้ข้อตกลงของพรรคการเมืองที่มีที่นั่งในสภาผู้แทนราษฎร กำหนดให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมีสสิทธิตั้งกระทู้ถามด่วนไปยังรัฐบาลในเหตุการณ์ที่กำลังเกิดขึ้นหรือกำลังจะมาถึงในบางประเด็นที่จะต้องตอบในทันที ซึ่งจะอยู่ในช่วงเวลา 2 ชั่วโมงแรกของการประชุม

- **การรับฟังถ้อยแถลงของรัฐมนตรีที่มีต่อรัฐสภา (Ministerial statements)** เพื่อประกาศการพัฒนานโยบายที่สำคัญ และเป็นการนำเสนอและตอบสนองต่อสถานการณ์สำคัญ

- **การตรากฎหมาย (Legislation)** ภายใต้ระเบียบสภาผู้แทนราษฎรว่าด้วยการประชุมแบบผสมผสาน (hybrid proceedings) ร่างกฎหมายยังสามารถเสนอในสภาผู้แทนราษฎรได้ ซึ่งในวาระแรก (First reading) รูปแบบการประชุมจะเป็นเพียงการนำเสนอร่างกฎหมายต่อสภาผู้แทนราษฎรเท่านั้น โดยไม่มีการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร โดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจะเริ่มอภิปรายร่างกฎหมายได้ในวาระที่สอง (second

reading) และจะพิจารณาให้ความเห็นชอบหรือไม่ให้ความเห็นชอบ ในกรณีที่เห็นชอบ ร่างกฎหมายจะเข้าสู่ขั้นตอนการพิจารณาโดยกรรมาธิการต่อไป อย่างไรก็ตาม สำหรับขั้นตอนการพิจารณาโดยกรรมาธิการ การเสนอรายงานร่างกฎหมายของกรรมาธิการต่อสภา รวมถึงการพิจารณาในวาระที่สามว่าด้วยการลงมตินั้น ณ ขณะนี้สภาผู้แทนราษฎรยังไม่ได้ยืนยันว่าจะดำเนินการในรูปแบบใดภายใต้ระเบียบฉบับนี้

- การกิจอื่น ๆ ที่อยู่ในอำนาจของสภาผู้แทนราษฎร

4. การลงคะแนนเสียง โดยปกติการลงคะแนนเสียงในสภาผู้แทนราษฎรในการอภิปรายหรือการตรากฎหมาย สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจะพูดว่า “aye” เมื่อเห็นชอบ หรือ “no” เมื่อไม่เห็นชอบ สำหรับการลงคะแนนเสียงในเรื่องสำคัญ ห้องประชุมสภาผู้แทนราษฎรจะแบ่งออกเป็น 2 ฝั่ง คือ ฝั่งที่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วย และนับคะแนนของแต่ละฝั่ง แต่ภายใต้ระเบียบสภาผู้แทนราษฎรว่าด้วยการประชุมแบบผสมผสาน (hybrid proceedings) นี้ การลงคะแนนในรูปแบบเดิมคงเป็นสิ่งที่เป็นไปได้สำหรับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ประชุมทางไกล การลงคะแนนจึงเป็นไปตามข้อตกลงภายใต้ระเบียบสภาผู้แทนราษฎรว่าด้วยการประชุมแบบผสมผสาน (hybrid proceedings) ซึ่งกำหนดให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรลงคะแนนผ่านแอปพลิเคชัน MPs MemberHub การลงคะแนนจะปรากฏทั้งคำถามและคำตอบที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรต้องการลงคะแนนเสียง ข้อความ “aye” และ “no” จะเป็นตัวเลือกที่ปรากฏบนหน้าจอ เมื่อลงคะแนนเรียบร้อยแล้ว จะต้องยืนยันการลงคะแนนเสียงผ่านข้อความหรืออีเมลของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร โดยในวันที่ 6 พฤษภาคม 2563 สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้มีส่วนร่วมเป็นครั้งแรกในการลงคะแนนออนไลน์ในการเลือกตั้งประธานกรรมาธิการแทนตำแหน่งที่ว่าง (ตำแหน่งประธานคณะกรรมาธิการธุรกิจและยุทธศาสตร์พลังงานและอุตสาหกรรม และประธานคณะกรรมาธิการมาตรฐาน)

ทั้งนี้ การปรับวิธีการทำงานของสภาผู้แทนราษฎรอังกฤษภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัส Covid-19 ข้างต้น เป็นตัวอย่างที่น่าสนใจอย่างยิ่งสำหรับการพิจารณาศึกษาเพื่อเป็นแนวทางสำหรับการประชุมของสภาผู้แทนราษฎรไทยทั้งในเรื่องของกฎหมายและเทคนิควิธี เพื่อนำไปสู่การสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในฐานะผู้แทนของประชาชนต่อไป

ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศกับการประชุมคณะรัฐมนตรี¹

การประชุมคณะรัฐมนตรีที่ได้จัดขึ้นในแต่ละสัปดาห์ที่อาคารสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี หรือการประชุมคณะรัฐมนตรีอย่างเป็นทางการนอกสถานที่ ถือเป็นการประชุมที่มีความสำคัญสูงสุดของฝ่ายบริหาร เพราะมีการตัดสินใจเกี่ยวกับการบริหารราชการแผ่นดิน ไม่ว่าจะเป็นเรื่องนโยบาย แผนงาน โครงการ และเรื่องที่สำคัญ ๆ อันจะมีผลต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และความมั่นคงของประเทศ

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีจึงได้นำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาสนับสนุนการประชุมคณะรัฐมนตรีให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย ประกอบด้วย

1. ระบบคอมพิวเตอร์

ภายในห้องประชุมคณะรัฐมนตรีจะติดตั้งระบบคอมพิวเตอร์ให้แก่รัฐมนตรีทุกท่านเพื่ออำนวยความสะดวกการใช้งานให้แก่คณะรัฐมนตรี โดยคณะรัฐมนตรีสามารถรับชมข้อมูลเพื่อประกอบการพิจารณาตัดสินใจของคณะรัฐมนตรี รวมทั้งรัฐมนตรีสามารถที่จะนำอุปกรณ์ต่อพ่วง อาทิ Notebook Smartphone Tablet มาเชื่อมเข้ากับระบบคอมพิวเตอร์ในห้องประชุมคณะรัฐมนตรีเพื่อนำเสนอข้อมูลต่อที่ประชุมคณะรัฐมนตรีได้

ทั้งนี้ ระบบคอมพิวเตอร์สามารถสืบค้นข้อมูลทั้งทางอินเทอร์เน็ตของสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี และอินเทอร์เน็ต แต่อย่างไรก็ตาม ในการใช้งานอินเทอร์เน็ตจะสามารถใช้งานได้ต่อเมื่อรัฐมนตรีหรือผู้เข้าร่วมประชุมคณะรัฐมนตรีร้องขอเป็นรายบุคคล ทั้งนี้ เพื่อการรักษาความปลอดภัยข้อมูลในระหว่างการประชุมคณะรัฐมนตรี

2. ระบบสารสนเทศ

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้พัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อให้คณะรัฐมนตรีและผู้เข้าร่วมประชุมสามารถสืบค้นข้อมูลได้ อาทิ

2.1 ระเบียบวาระการประชุมคณะรัฐมนตรี

2.2 ข้อมูลอินเทอร์เน็ตที่เชื่อมต่อกับระบบฐานข้อมูลของสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี อาทิ มติคณะรัฐมนตรี ข้อมูลคณะกรรมการที่แต่งตั้งโดยมติคณะรัฐมนตรีหรือกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ข้อมูลระบบสารสนเทศการประชุมคณะรัฐมนตรี การติดตามสถานภาพเรื่องของส่วนราชการที่เสนอต่อคณะรัฐมนตรี

2.3 ข้อมูลที่เชื่อมโยงกับส่วนราชการ อาทิ ข้อมูลสำหรับการตรวจสอบการแต่งตั้งข้าราชการการเมือง หรือข้าราชการพลเรือน

3. ระบบการประชุมทางไกล (Video Conference)

ในการประชุมสาระสำคัญ (Agenda base) หรือเรื่องที่จะต้องเข้าถึงข้อมูลในพื้นที่/กลุ่มจังหวัด (Area base) รวมทั้งการประชุมร่วมกับบุคคลที่ไม่สามารถเดินทางมายังห้องประชุมคณะรัฐมนตรีได้

¹ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี. (13 มีนาคม 2558). ระบบสารสนเทศการประชุมคณะรัฐมนตรี และระบบเทคโนโลยีสารสนเทศกับการประชุมคณะรัฐมนตรี. สืบค้น 11 มิถุนายน 2563 จาก https://www2.soc.go.th/?post_type=news&p=1459

ซึ่งคณะรัฐมนตรีต้องการจะรับทราบข้อมูลจากผู้ว่าราชการจังหวัดหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง ดังนั้น สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีจึงได้นำระบบการประชุมทางไกล (Video Conference) มาใช้ โดยที่ผ่านมาสักสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้ติดตั้งระบบการประชุมทางไกลสำหรับการประชุมระหว่างห้องประชุมคณะรัฐมนตรีกับหน่วยงานภายนอกตั้งแต่ปี 2556 และมีการปรับปรุงระบบให้มีความทันสมัยและพร้อมใช้งาน ซึ่งระบบการประชุมทางไกลที่ใช้งานในปัจจุบันสามารถเชื่อมต่อกับระบบประชุมทางไกลในห้องประชุมคณะรัฐมนตรีกับส่วนราชการต่าง ๆ โดยผ่านระบบเครือข่ายของกระทรวงมหาดไทย หรือเชื่อมต่อผ่านระบบโทรศัพท์ ISDN เท่านั้น ทั้งนี้ การดำเนินการที่ผ่านมามีการนำระบบการประชุมทางไกลไปใช้ประโยชน์ในด้านต่าง ๆ อาทิ

3.1 การประชุมคณะรัฐมนตรีที่นายกรัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีร่วมประชุมจากสถานที่อื่น อาทิ นายกรัฐมนตรีเข้าร่วมประชุมคณะรัฐมนตรีจากบ้านพัก รัฐมนตรีเข้าร่วมประชุมคณะรัฐมนตรีจากห้องประชุมของกระทรวง

3.2 การชี้แจงข้อมูลต่อคณะรัฐมนตรีของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐจากสถานที่ทำงานของผู้ชี้แจง โดยผู้ชี้แจงไม่จำเป็นต้องเดินทางมาที่ห้องประชุมคณะรัฐมนตรี ทำให้สามารถประหยัดเวลาและค่าใช้จ่ายในการเดินทาง

3.3 การประชุมชี้แจงและมอบนโยบายของรัฐบาลต่อหัวหน้าส่วนราชการ ทั้งที่อยู่ในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค โดยการเชื่อมโยงผ่านอุปกรณ์ควบคุมการจัดประชุมแบบหลายจุด (Multipoint Control Units: MCU) ของสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีไปยังศูนย์การสื่อสารเขตทั้ง 12 ศูนย์เขตของกระทรวงมหาดไทยตามภูมิภาคต่าง ๆ

3.4 การรายงานสภาพปัญหาในเขตพื้นที่ต่าง ๆ เพื่อให้คณะรัฐมนตรีได้รับทราบสถานการณ์ในปัจจุบัน เช่น สถานการณ์อุทกภัยหรือวาตภัย การเกิดธรณีพิบัติภัยสึนามิ เป็นต้น

นอกจากนี้ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้พัฒนาระบบการประชุมทางไกลอย่างต่อเนื่องเพื่อรองรับการจัดการประชุมทางไกลผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต (ระบบประชุมทางไกลออนไลน์ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต) ที่มีระบบรักษาความปลอดภัยที่เชื่อถือได้ เพื่อให้ผู้ที่มีความประสงค์จะเข้าร่วมประชุมสามารถเข้าร่วมประชุมจากสถานที่ต่าง ๆ ผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตได้ด้วยความสะดวกและรวดเร็วมากยิ่งขึ้น โดยไม่จำเป็นต้องมีอุปกรณ์ระบบประชุมทางไกลและระบบเครือข่ายสื่อสารหรือระบบเชื่อมต่อดังกล่าวข้างต้นที่มีราคาค่อนข้างสูงมาก

4. ระบบโสตทัศนูปกรณ์

4.1 ระบบนำเสนอภาพ นอกจากการนำเสนอข้อมูลต่าง ๆ บนเครื่องคอมพิวเตอร์ที่โต๊ะคณะรัฐมนตรีและผู้เข้าร่วมประชุมแล้ว สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรียังได้ติดตั้งฉากรับภาพส่วนกลาง เพื่อให้สามารถนำเสนอข้อมูลที่หลากหลายได้ยิ่งขึ้น อาทิ การเชื่อมโยงกับระบบ Video Conference การนำเสนอข้อมูลแผนภูมิ (Graph) หรือแผนที่ภาพถ่ายทางอากาศ หรือภาพถ่ายจากสถานที่จริงในลักษณะ Real Time

4.2 ระบบภาพและเสียง สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้ติดตั้งไมโครโฟนให้คณะรัฐมนตรีและผู้เข้าร่วมประชุมคณะรัฐมนตรีทุกท่าน เนื่องจากแต่ละคนจะมีโทนเสียงและน้ำหนักการพูดที่ไม่เท่ากัน ซึ่งจะทำให้การใช้งานมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และยังช่วยลดความเสี่ยงในกรณีที่ไมโครโฟนตัวใดตัวหนึ่งขัดข้อง

จะไม่ทำให้ตัวอื่น ๆ ชัดชัดด้วย นอกจากนี้ ยังติดตั้งกล้องวงจรปิดสำหรับจับภาพโดยทั่วไปและจับภาพผู้พูด เมื่อมีการใช้ไมโครโฟนเพื่อการนำเสนอบนฉากรับภาพส่วนกลางและบนเครื่องคอมพิวเตอร์

สำหรับการประชุมคณะรัฐมนตรีนอกสถานที่อย่างเป็นทางการ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้มีการประสานส่วนราชการที่จัดการประชุมให้มีการจัดหาอุปกรณ์ดังกล่าวข้างต้น ให้เทียบเท่าหรือใกล้เคียงกับที่ใช้ในห้องประชุมคณะรัฐมนตรี แต่เนื่องจากสถานที่ในการจัดประชุมคณะรัฐมนตรีแต่ละแห่งจะมีความแตกต่างกันไป อาทิ ขนาดของห้องประชุม อุปกรณ์ที่สามารถจัดหาได้ ความพร้อมของเจ้าหน้าที่ ดังนั้น ในกรณีการประชุมคณะรัฐมนตรีนอกสถานที่อย่างเป็นทางการ จึงได้กำหนดให้มีรายการอุปกรณ์ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและโสตทัศนูปกรณ์สำหรับห้องประชุมคณะรัฐมนตรีไว้ อาทิ เครื่องคอมพิวเตอร์ จอภาพ เครื่องฉายภาพ (Projector) ฉากรับภาพ กล้องจับภาพ ไมโครโฟน เครื่องขยายเสียง สายสัญญาณโทรศัพท์ ISDN สำหรับระบบการประชุมทางไกล

มาตรฐานการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์¹

การรักษาความมั่นคงปลอดภัยของการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ตามนโยบายของประกาศกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เรื่อง มาตรฐานการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2557 อย่างน้อยต้องประกอบด้วย “กระบวนการ (Process) ของการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์” ซึ่งตามเอกสารประกอบการประชุมคณะทำงานยกร่างประกาศมาตรฐานการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ตามประกาศคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติฉบับที่ 74/2557 ได้กำหนดให้มีกระบวนการ (Process) ของการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ไว้ ดังนี้

1. ระบบควบคุมการประชุมที่มีความมั่นคงปลอดภัย
2. องค์ประกอบพื้นฐานของเครื่องมือและอุปกรณ์ในระบบควบคุมการประชุม
3. การจัดเตรียมความพร้อมของระบบควบคุมการประชุม
4. การบริหารจัดการระบบควบคุมการประชุมระหว่างการประชุม
5. การกำหนดให้ระบบควบคุมการประชุมสามารถทำงานได้อย่างต่อเนื่องและเรียบริย
6. การตีความและการวินิจฉัยปัญหาอันเกิดจากการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์

1. ระบบควบคุมการประชุมที่มีความมั่นคงปลอดภัย

การประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่จะถือว่ามี ความมั่นคงปลอดภัย จะต้องเป็นการประชุมที่กระทำผ่านระบบควบคุมการประชุมที่มีกระบวนการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศ ซึ่งสอดคล้องกับหลักเกณฑ์ตามประกาศคณะกรรมการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง แนวนโยบายและแนวปฏิบัติในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศของหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2553 หรือมาตรฐานอื่นที่เทียบเท่า เช่น ISO 27001 เป็นต้น โดยหลักเกณฑ์ตามประกาศคณะกรรมการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง แนวนโยบายและแนวปฏิบัติในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศของหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2553 ประกอบด้วย

- 1) การจัดให้มีนโยบายในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศของหน่วยงานเป็นลายลักษณ์อักษร ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วย (1) การเข้าถึงหรือควบคุมการใช้งานสารสนเทศ (2) การจัดทำมีระบบสารสนเทศและระบบสำรองของสารสนเทศซึ่งอยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน และการจัดทำแผนเตรียมความพร้อมกรณีฉุกเฉินในกรณีที่ไม่สามารถดำเนินการด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อให้สามารถใช้งานสารสนเทศได้ตามปกติอย่างต่อเนื่อง และ (3) การตรวจสอบและประเมินความเสี่ยงด้านสารสนเทศอย่างสม่ำเสมอ และ 2) การจัดทำมีข้อปฏิบัติในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศของหน่วยงาน ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยกระบวนการ ดังนี้ (1) การจัดทำข้อปฏิบัติที่สอดคล้องกับนโยบายการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศ

¹ สำนักงานปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม. (2563). คู่มือมาตรฐานการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์. สืบค้น 17 กรกฎาคม 2563 จาก <https://www.mdes.go.th/storage/contents/file/IDB6U40FRvdkrUOWD7APGbtj6Mg4XPPMkuwnCfl1.pdf>

ของหน่วยงาน (2) การประกาศนโยบายและข้อปฏิบัติดังกล่าวให้ผู้เกี่ยวข้องทั้งหมดทราบเพื่อให้สามารถเข้าถึง เข้าใจ และปฏิบัติตามนโยบายและข้อปฏิบัติได้ (3) การกำหนดผู้รับผิดชอบตามนโยบายและข้อปฏิบัติดังกล่าว ให้ชัดเจน และ (4) การทบทวนปรับปรุงนโยบายและข้อปฏิบัติให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ

สำหรับการจัดให้มีการบันทึกเสียงหรือทั้งเสียงและภาพของผู้ร่วมประชุมทุกคนตลอดระยะเวลาที่มีการประชุม รวมทั้งข้อมูลจราจรทางคอมพิวเตอร์ที่เกิดจากการบันทึกนั้น การบันทึกดังกล่าวจะบันทึก โดยระบบควบคุมการประชุมเองหรือโดยระบบอื่นใดก็ได้ (ตัวอย่างการบันทึกโดยระบบอื่น เช่น กรณีการจัดประชุม ผ่านวิดีโอทัศน์ทางไกล (VDO Conference) ของกระทรวงมหาดไทย ที่ระบบควบคุมการประชุมยังขาดคุณลักษณะ (feature) สำหรับการบันทึกเสียงหรือทั้งเสียงและภาพของผู้ร่วมประชุมที่อยู่ ณ ปลายทาง แต่จะมีเฉพาะคุณลักษณะ สำหรับการบันทึกเสียงหรือทั้งเสียงและภาพของผู้ร่วมประชุมที่อยู่ต้นทางเท่านั้น ซึ่งกรณีนี้ฝ่ายเลขานุการซึ่งอยู่ ณ ปลายทางอาจใช้อุปกรณ์ หรือเครื่องมือ หรือระบบอื่นใดในการบันทึกเสียงหรือทั้งเสียงและภาพของผู้ร่วมประชุมที่อยู่ ณ ปลายทางก็ได้ เช่น บันทึกด้วยกล้องวิดีโอหรือเครื่องบันทึกเสียงแบบ MP3 เป็นต้น)

ทั้งนี้ การบันทึกเสียงหรือทั้งเสียงและภาพของผู้ร่วมประชุม โดยระบบควบคุมการประชุมเอง หรือโดยระบบอื่นใด ต้องบันทึกในรูปแบบข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ลงในสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่มีความมั่นคงปลอดภัย และด้วยวิธีการที่เชื่อถือได้ เพื่อให้มีมาตรการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของการบันทึกเสียงหรือทั้งเสียง และภาพของผู้ร่วมประชุม โดยให้มีเทคโนโลยีหรือมาตรการป้องกันมิให้มีการเปลี่ยนแปลงหรือการแก้ไข เกิดขึ้นกับข้อมูลนั้น เว้นแต่ การรับรอง หรือการบันทึกเพิ่มเติม หรือการเปลี่ยนแปลงใด ๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นได้ ตามปกติในการติดต่อสื่อสาร การเก็บรักษา หรือการแสดง ซึ่งไม่มีผลต่อความหมายของข้อมูลนั้น เพื่อให้สามารถ ยืนยันได้ว่าได้ใช้วิธีการที่เชื่อถือได้ในการรักษาความถูกต้องของข้อมูลตั้งแต่การสร้างจนเสร็จสมบูรณ์ และสามารถแสดงข้อมูลนั้นในภายหลังได้ เช่น การเข้ารหัสข้อมูล เป็นต้น ในกรณีที่มีการบันทึกเสียงหรือทั้งเสียง และภาพด้วยระบบควบคุมการประชุม ให้มีวิธีการที่เชื่อถือได้ในการระบุตัวตนผู้ที่เกี่ยวข้องกับระบบควบคุม การประชุมเพื่อให้สามารถยืนยันได้ว่า ข้อมูลที่ได้บันทึกไว้ได้ดำเนินการโดยผู้มีสิทธิในการเข้าถึงเท่านั้น โดยอย่างน้อยต้องครอบคลุมเรื่องการระบุตัวตน (Identification) การยืนยันตัวตน (Authentication) การอนุญาตเฉพาะผู้มีสิทธิเข้าถึง (Authorization) และความรับผิดชอบต่อผลของการกระทำ (Accountability)

ส่วนการบันทึกข้อมูลจราจรทางคอมพิวเตอร์ที่เกิดจากระบบควบคุมการประชุม ต้องมีการกำหนด มาตรการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของการบันทึกข้อมูลดังกล่าว เพื่อให้สามารถทราบข้อมูลเกี่ยวกับการติดต่อสื่อสารของระบบคอมพิวเตอร์ซึ่งแสดงถึงแหล่งกำเนิด ต้นทาง ปลายทาง เวลา วันที่ ปริมาณ ระยะเวลา หรืออื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการติดต่อสื่อสารของระบบคอมพิวเตอร์นั้น นอกจากนี้ ในการเก็บรักษา ข้อมูลจราจรทางคอมพิวเตอร์ต้องใช้วิธีการที่มีความมั่นคงปลอดภัยด้วยวิธีการที่เชื่อถือได้ ดังนี้ 1) เก็บในสื่อ (Media) ที่สามารถรักษาความครบถ้วน ถูกต้อง แท้จริง (Integrity) และระบุตัวบุคคล (Identification) ที่เข้าถึงสื่อดังกล่าวได้ 2) มีระบบการเก็บรักษาความลับของข้อมูลที่จัดเก็บ และกำหนดชั้นความลับ ในการเข้าถึงข้อมูลดังกล่าว เพื่อรักษาความน่าเชื่อถือของข้อมูล และไม่ให้ทั้งผู้ควบคุมระบบและผู้ดูแลระบบ สามารถแก้ไขข้อมูลที่เก็บรักษาไว้ เช่น การเก็บไว้ใน Centralized Log Server หรือการทำ Data Archiving หรือทำ Data Hashing เป็นต้น เว้นแต่ ผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องหรือผู้ที่ได้รับอนุญาตให้สามารถเข้าถึงข้อมูล

ดังกล่าวได้ เช่น ผู้ตรวจสอบระบบสารสนเทศขององค์กร (IT Auditor) หรือบุคคลที่ได้รับมอบหมาย เป็นต้น และ 3) ต้องตั้งนาฬิกาของอุปกรณ์บริการทุกชนิดให้ตรงกับเวลาอ้างอิงสากล เพื่อให้ข้อมูลจราจรทางคอมพิวเตอร์มีความถูกต้องและนำมาใช้ประโยชน์ได้จริง

2. องค์ประกอบพื้นฐานของเครื่องมือและอุปกรณ์ในระบบควบคุมการประชุม

ระบบควบคุมการประชุมอย่างน้อยจะต้องมีองค์ประกอบพื้นฐานของการทำงาน ดังนี้

1) ทำให้ผู้ร่วมประชุมสามารถสื่อสารถึงกันได้ด้วยเสียงหรือทั้งเสียงและภาพโดยผ่านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และ/หรือการโทรคมนาคม ทั้งประเภทที่ใช้สายและไร้สาย เช่น เครือข่ายโทรศัพท์ เครือข่ายคอมพิวเตอร์ภายในองค์กรหรือแลน (Local Area Network: LAN) เครือข่ายบริการสื่อสารร่วมระบบดิจิทัลหรือไอเอสดีเอ็น (Integrated Services Digital Network: ISDN หรือเครือข่ายแบบ Wide Area Network: WAN) เครือข่ายอินเทอร์เน็ต เครือข่ายไมโครเวฟ เครือข่ายวิทยุโทรคมนาคม เครือข่ายการสื่อสารโดยใช้ดาวเทียม เป็นต้น

2) เชื่อมโยงสถานที่ประชุมตั้งแต่สองแห่งขึ้นไปเข้าด้วยกัน

3) ทำให้ผู้ร่วมประชุมสามารถสื่อสารหรือมีปฏิสัมพันธ์กันได้สองทาง

4) มีอุปกรณ์นำเข้าข้อมูลจากที่หนึ่งไปยังอีกที่หนึ่ง โดยผ่านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และ/หรือการโทรคมนาคม เช่น โทรศัพท์ กล้องโทรทัศน์ ไมโครโฟน เครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องโทรสาร เครื่องกราฟภาพ เป็นต้น

5) มีอุปกรณ์เพื่อทำหน้าที่เชื่อมโยงหรือแปลงสัญญาณเสียงหรือทั้งเสียงและภาพ ที่เหมาะสมกับเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และ/หรือการโทรคมนาคม ที่เอื้ออำนวยต่อการรับชมและรับฟังของผู้ร่วมประชุม แล้วแต่กรณี

นอกจากนี้ อาจมีองค์ประกอบพื้นฐานของการทำงานเพิ่มเติม ดังนี้ 1) มีอุปกรณ์แสดงผลข้อมูลที่ถูกส่งผ่านมาจากระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และ/หรือการโทรคมนาคม ให้เป็นข้อมูลให้ผู้ร่วมประชุมสามารถรับรู้ได้ เช่น ลำโพง จอภาพ เครื่องฉายภาพวิดีโอ (video projector) อุปกรณ์แสดงผลที่เป็นเอกสาร (hard copy) เป็นต้น และ 2) กรณีมีการประชุมในห้องประชุม จะต้องมีการติดตั้งวัสดุเพื่อทำหน้าที่ซับเสียงที่เหมาะสมกับสภาพของห้องประชุม เพื่อป้องกันเสียงก้องหรือเสียงสะท้อน

3. การเตรียมความพร้อมของระบบควบคุมการประชุม

การเตรียมความพร้อมของระบบควบคุมการประชุมเป็นการยืนยันว่า จะมีระบบควบคุมการประชุมที่พร้อมใช้งานก่อนที่จะดำเนินการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ส่วนการดำเนินการเพื่อให้มีการใช้ระบบควบคุมเป็นสายลักษณะอักษรก่อนจัดการประชุม ถือเป็นหลักฐานสำคัญอย่างหนึ่งเพื่อประโยชน์ในการยืนยันหรือการตรวจสอบว่า ได้มีการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์เกิดขึ้นจริง ทั้งนี้ การยืนยันเป็นสายลักษณะอักษรดังกล่าวอาจกระทำด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ก็ได้ เช่น การจองห้องประชุมหรือระบบควบคุมการประชุมแบบออนไลน์ หรือการจองผ่านวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์อื่นแต่เป็นแบบออฟไลน์ เช่น จองผ่านจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (อีเมล) เป็นต้น

ส่วนการจัดให้มีผู้ควบคุมระบบที่สามารถบริหารจัดการระบบ เพื่อตรวจสอบการทำงานและแก้ไขปัญหาให้กับผู้ร่วมประชุมโดยการเข้าถึงระบบแบบระยะไกล (remote access) ได้ด้วยนั้น ถือเป็นคุณลักษณะสำคัญของระบบควบคุมการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่จะต้องมี เพื่อให้การประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์เป็นไปด้วยความราบรื่น ทั้งนี้ ระบบควบคุมการประชุมจะต้องพร้อมทำงานก่อนการประชุมเสมอ

4. การบริหารจัดการระบบควบคุมการประชุมระหว่างการประชุม

การบริหารจัดการระบบควบคุมการประชุมระหว่างการประชุม โดยให้ประธานในที่ประชุมและ/หรือผู้ควบคุมระบบสามารถตัดสัญญาณเสียงหรือสัญญาณภาพ หรือทั้งสัญญาณเสียงและสัญญาณภาพ หรือหยุดการส่งข้อมูลให้เครื่องหรืออุปกรณ์สื่อสารของผู้ร่วมประชุมเครื่องใดเครื่องหนึ่งภายในระบบได้ทันทีนั้น เพื่อให้การประชุมเป็นไปตามความประสงค์ของผู้ร่วมประชุม กล่าวคือ ในบางช่วงหรือบางตอนของการประชุม อาจมีความจำเป็นต้องตัดสัญญาณเสียงหรือสัญญาณภาพ หรือทั้งสัญญาณเสียงและสัญญาณภาพ หรือหยุดการส่งข้อมูลให้เครื่องหรืออุปกรณ์สื่อสารของผู้ร่วมประชุมเครื่องใดเครื่องหนึ่ง เช่น การประชุมลับ หรือการให้ผู้ร่วมประชุมพูดหรือแสดงความคิดเห็นเป็นรายบุคคลหรือเฉพาะราย เป็นต้น ซึ่งรวมทั้งหากมีเหตุจำเป็นหรือมีกรณีฉุกเฉินก็จะต้องสามารถตัดสัญญาณเสียงหรือสัญญาณภาพ หรือทั้งสัญญาณเสียงและสัญญาณภาพ หรือหยุดการส่งข้อมูลให้เครื่องหรืออุปกรณ์สื่อสารของผู้ร่วมประชุมเครื่องใดเครื่องหนึ่งได้ด้วยเช่นกัน

5. การกำหนดให้ระบบควบคุมการประชุมสามารถทำงานได้อย่างต่อเนื่องและเรียบบ่อย

การกำหนดให้ระบบควบคุมการประชุมสามารถทำงานได้อย่างต่อเนื่องและเรียบบ่อย ด้วยการให้ผู้ร่วมประชุมทุกคนสามารถดูข้อมูลการประชุมที่กำลังนำเสนอในที่ประชุม ผ่านเครื่องหรืออุปกรณ์สื่อสารของตนเองได้ตลอดระยะเวลาการประชุมนั้น ถือเป็นคุณลักษณะพื้นฐานที่สำคัญของระบบควบคุมการประชุม ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์เป็นอย่างยิ่ง เว้นแต่ จะมีการตัดสัญญาณเสียงหรือสัญญาณภาพ หรือทั้งสัญญาณเสียงและสัญญาณภาพ หรือหยุดการส่งข้อมูลให้เครื่องหรืออุปกรณ์สื่อสารของผู้ร่วมประชุม นั้น โดยมีเหตุจำเป็นหรือมีกรณีฉุกเฉิน

6. การตีความและวินิจฉัยปัญหาอันเกิดจากการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์

การกำหนดให้ปลัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเป็นผู้รักษาการ และให้มีอำนาจตีความและวินิจฉัยปัญหา อันเกิดจากการปฏิบัติตามประกาศกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เรื่อง มาตรฐานการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2557 ก็เพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการพิจารณา ตีความ และวินิจฉัยปัญหา หากเกิดกรณีมีปัญหาจากการปฏิบัติตามประกาศ ซึ่งจะทำให้การพิจารณา ตีความ และวินิจฉัยปัญหาเป็นไปอย่างรวดเร็ว

สำนักวิชาการ

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๒๐๗๐-๒

Bureau of Academic Services

The Secretariat of the House of Representatives

0 2244 2070-2

พิมพ์ที่ : สำนักการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร